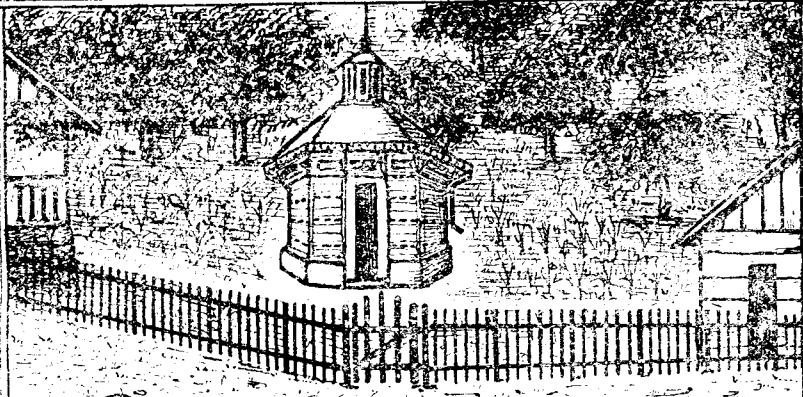

21 2 11 21

XIX. évfolyam.

1904. augusztus 1.

8. szám.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

Az erdélyi rész mehész
egyesület
szakfolyóirata.

Megjelenik havonként
Kolozsvárt

1904. évi árjegyzéket kívánatra ingyen küld

5-6

Báró ROTHSCHÜTZ

az osz.-magy. birodalomban legrégibb

kereskedelmi méhtelege

WEIXELBURGBAN (Krajna).

Szállit keretes kaptárokat és parasztkasokat, valamint méh-
családokat, továbbá zománcozott mézpörgető gépeket és
mindenféle eszközt a legjutányosabb árakon.

Gőzüzemmel.

Erdélyrészi Műlépgyár

Telefonsz. 485.

— K o l o z s v á r t —

Igen tisztelt **méhészek!** Mielőtt **műlépet**
vonnának, kérjenek
mintadarabkát az Erdélyrészi Műlépgyár-
tól, mely csakis tiszta méhviaszból dolgozik.
Ugyszintén tiszta **méhviaszt** vesz a leg-
jobb árban (mintadarab beküldése szükséges).

4-5

Gőzüzemmel.

Erdélyrészi Műlépgyár

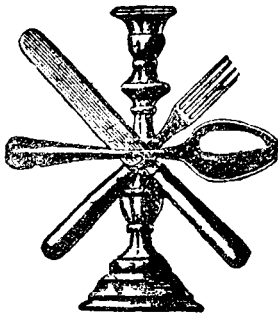
Telefonsz. 485.

— K o l o z s v á r t —

Kérjük esetleges rendeléseknél lapunkra hivatkozni.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét fulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

- 6 drb mexikói ezüst asztali kést
- 6 " " " evővillát
- 6 " " " evőkanalat
- 12 " " " kávéskanalat
- 6 " kiváló deszertkés
- 6 " " deszertvilla
- 1 " mexk. ezüst levesmer. kanál
- 1 " " " tejmerítő "
- 2 " "elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 drb összesen csak 6*50 frt.

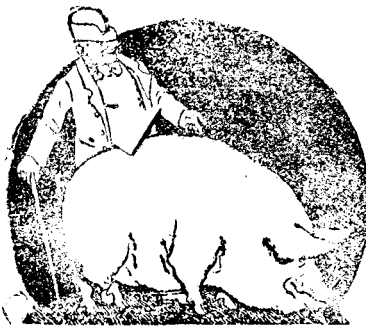
Minden megrendelő ezenkívül **Jutalomképen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12 es fél kilo hordképességű **háztartási mérleget** kap teljesen díjlanlanul, A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartosságaért és kiváló minőségéért **jótállást** vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvételei történik az európai raktárból. 6-6

Auffenberg József, Budapest, VII., Huszár-u. 6.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gazdák figyelmébe!

1-6

Manhattan tápporral.

Manhattan nélkül.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlatni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszerűen aki jövedelmezőbb tápport. Használatának költsége igen csekély és dűsan megtérül. 100 kg. 50 kor., 50 kg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve

MANHATTAN

használjon

utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról. Központi főraktár: **Manhattan Electrophor Vállalat — Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15/E.**

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÓTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbűtorok nagy váiasztékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **mülep, javított mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül föl hívom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpacca-ezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

8-12

Ló- és marhanyíró-ollók.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN.

Az erdélyrérszi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kapják. Tagsági díj rendes tagok részéről évi 4 korona. A lap előfizetési ára egész évre 8 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a „Méhészeti Közlöny” szerkesztőségéhez Kolozsvár, Hosszu-utca, címzendők. Reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc titkárhoz Kolozsvár, Honvéd-utca, a pénzküldemények Zsögön Rác Mihály egyleti pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyás király-tér Bánffy-palota intézendők.

Hirdetés díja: garmond soronként 16 fillér egy egész oldal: 6 Kor., féloldal 3 Korona 20 fillér; negyed oldal 1 Kor. 60 fill. Egyleti tagok és fél éves hirdetések 10 százalék egész éves hirdetések 15 százalékos leengedésben részesülnek. A hirdetési díjak előre beküldendők.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: dr. Nagy Gejza.

Egyesületi élet.

Igazgató választmányunk f. évi július 16 án tartott rendes v. ülést.

Elnökölt Dr. Nagy Gejza, jegyzett és előadott Dr. Balázs Ferencz titkár.

Jelen voltak: Benkő Benedek, Zsögön Rác Mihály, Fatter Péter és Ürmösy Jenő v. tagok.

A mult választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatott — annak hitelesítésére Zsögön Rác Mihály és Dr. Nagy Gejza kérettek fel.

Ennek megtörténte után titkár felolvassa a földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak az egyesület által állandó államszegély megadása céljából benyújtott kérvényére vonatkozó leiratát, valamint az erre adandó jelentést is, A választmány tudomásul veszi mindkettőt, s megbizva a titkárt, hogy a jelentést felszerelve és aláíratva mielőbb terjessze föl.

A méz értékesítésre vonatkozólag — minthogy az csak is anyagi áldozatok árán volna keresztül vihető s ily áldozatot az egyesület jelenlegi anyagi helyzete mellett nem hozhat — kimondja a választmány, hogy az eszme állandóan napirenden tartassék s hogy a mézértékesítés ügye beható tanulmányok s kellő előkészítés után a jövő évben, ha csak lehetséges lesz, megvalósíttassék, hogy az egylet különösen a kisebb méhes gazdák mézterményeinek értékesítésével ezek helyzetén segítsen.

Azután Fatter Péter a méhészeti tanfolyam vezetésével és előadások megtartásával megbizott választmányi tag jelenti, hogy úgy az elméleti, mint gyakorlati előadásokat befejezte. A választmány Fatter Péternek önzetlen munkásságáért és buzgóságáért jegyzőkönyvi köszönetet mond. Egyben kimondotta a választmány, hogy a hallgatók felszólítandók, hajlandók-e vizsgára jelentkezni. A jelentkezőkkel a kijelölt vizsgabizottsági tagok a vizsgát meg fogják tartani.

Erre Dr. Balázs Ferencz a kiadóhivatal junius és julius havi számadását olvassa fel. Választmány tudomásul veszi s a felmentést megadja.

Ugyancsak a titkár indítványozza, hogy helyesnek és szükségesnek tartja, hogy az egyesület nyomtatásban egy felhívást bocsásson ki taggyűjtés céljából legalább is 500 példányban.

Választmány az indítványt elfogadja s a felhatalmazást megadja s a nyomtatás költségeit megszavazza.

Több tárgy nem lévén, az elnök az ülést bezárta.

Dr. Nagy Gejza,
h. ig. alelnök.

Dr. Balázs Ferencz,
titkár.

Augusztus havi teendők a méhesben.

A hordás hazánk legtöbb helyén már befejeződött; hogy milyen volt az eredmény, azt, — pontos adatok hiányában — ezuttal nem mondhatjuk meg ugyan, de hogy az 1904. év a hozzáfűzött reményeket nem váltotta valóra, az bizonyos. Vannak ugyan egyesek, kiknek mézbödönei állítólag az idén is megteltek — de ilyenek igen ritka kivételek.

Hogy azonban egy jobb jövő esztendő minél alaposabban kihasználhassunk, már most kell mindama intézkedéseket a méhesünkben megtenni, melyek a jó mézelő esztendő áldását elősegítik, ill. feltételezik. Legfontosabb teendőnk már most a betelelés előkészíteni, mivel a helyes beteleléstől függ a jó kitelelés is. A mint a hereülés befejeződött s a hordás vége felé közeledik, megkezdendő az összes méhcsaládok megvizsgálása, mely alkalommal első sorban is arra kell figyelniünk, hogy a családnak van-e anyja, s hogy ettől a jövő évben erőteljesen fejlődő családot remélhetünk-e? Feltételezzük, hogy a méhész ismeri az anyák életkorát, valamint életrevalóságukat. De daczára ennek szükséges, hogy a méhész *közvetlen* megtekintés útján ezekről bizonyosságot nyerjen.

Ha a vizsgálat alkalmával még sok és hézag nélküli, tehát zárt soru fiasítást találunk, here- vagy púposfiasítást ellenben nem látunk — ezen esetben nyugodtak lehetünk, mert ez az anya jó;

ennek ellenkezője áll akkor, ha a fiasítás rendetlen, hézagos vagy plane, ha púpos fiasítást találunk. A kifogás alá eső anyákat jó tartalék anyákkal kell kicserélnünk; vagy — ha tartalékanyákkal nem rendelkezünk — a kifogás alá eső családot — az anya kifogása után — más kifogástalan anyával bíró családdal egyesítjük. Ha azt nem tennők, ezen esetben a kifogás alá eső család — nagy valószínűséggel a tél folyamán meganyátlanodik, vagy ha a telet szerencsésen át is éli, fejlődésében vissza fog maradni s a méhésznek kevés örömet okozni.

Az egyesítésnél következőképen járunk el: a kifogás alá eső anyát kifogjuk s a családot 24 órai árvaság után építményestől, egy jó anyával bíró család mézürébe, — mely a költőtértől drótháló által előzőleg elzáratott — helyezzük, A mint a két család egyszaguvá vált — a mi 24 óra alatt megtörténik — akkor az elválasztó dróthálót kihuzzuk s a két család minden nehézség nélkül egyesül. Az egyesülés után a költőtér berendezzük, a mézürben lévő fiasításos kereteket a költőtér fiasítása között elhelyezzük; a virágoros és mézes keretekkel szintén így járunk el. Ha azonban a fiasításos kereteket célszerűen el nem helyezhetnők a költőtérben ezen esetben, ezekkel gyöngébb családokat erősítünk fel.

Ha megtermékenyült tartalék anyával rendelkezünk, ez esetben az anyát legcélszerűbben úgy cserélhetjük ki, hogy a meganyátlanítandó családot keretestől a keretbakra kirakjuk s az anyát kifogjuk. Ennek megtörténte után, a méheket — melyek magukat időközben mézzel teleszivták — a keretekről egy rajfogó ládába, kasha vagy zárt keretbakba seperjük s a méhtelen kereteket az üres kasha ugyanazon sorrendben, mint előbb voltak, visszarakjuk. A kiszemelt tartalékanyát erre mézes vízzel megpermetezzük s a lesepert család közzé helyezzük s ezzel együtt a népet a kaptárba visszaöntjük. Az anyásítás ezen módja rendszeren szokott sikerülni, mivel a jóllakott s a leseprés és visszaöntés által meglepett méhek nem gondolnak arra, hogy az idegen anyát megtámadják. Nagyobb biztonság kedvéért ajánlható úgy a tartalékanyát, mint a meganyásítandó családot moschussal vagy camphorral előbb egyenlő szagúvá tenni.

Figyelmünket továbbá arra is kell fordítanunk, hogy a családokat a betelelés előtt — keretek elvétele vagy hozzáadása által — lehetőleg egyenlőkké tegyük, a herelépeket elvegyük s a kaptárokban *csakis annyi* keretet hagyjunk, a mennyit a népek belepni képesek. A mézürből a mézes kereteket kivesszük s ezeket vagy kipergetjük, vagy pedig a tavaszi felsegítés céljából — eltesszük. A kipergetett mézes kereteket langyos vízbe való merités után, kitisztítás végett visszaadjuk a méheknek. A langyos vízbe való merités azért jó, mivel ezáltal lehetővé tesszük a méheknek, hogy

az esetleg már czukrosodásnak indult mézet is a sejtekből kiszívassák, ill. a lépeket kitisztíthatassák. A kitisztított lépek aztán jó szellős helyre teendők, hol teljesen megszáradva, a moly ellen biztosítva vannak. A ki a lépeket a szekrénybe helyezi, ne mulassza el ezeket időről-időre kengőznek kitenni.

Fontos teendőnk még a családok mézkészletét is megvizsgálni s a hol szükséges, segítőleg fellépni. Tudjuk, hogy minden családnak a jó átteleléshez körülbelül 10 kg. mézre van szüksége, a mi 10 mézzel egészen megtelt keretnek felel meg; a mely családnak a fenti mennyiségű méze nem volna, annak adunk megfelelő mennyiségű fedett mézes keretet, (1 félkeret = 1 kg. méz) Ha azonban a szükséges mézzel nem rendelkezünk, úgy helyesen cselekszünk, ha a hiányzó mézmennyiséget czukoroldattal pótoljuk. A czukoroldatot (syrup) — melyet úgy nyerünk, ha 1 kg. pilé czukrot 1 liter vízzel jól félforralunk — még augusztus vagy legkésőbb szeptember hó 1-ső felében naponta legfeljebb 1 kgos mennyiségben kell feletetni, hogy a méheknek elég idejük legyen a czukoroldatot szőlőczukorrá (dextrose) és gyümölcsczukorrá (levulose) átváltoztatni, a nyujtott táplálék egy részét friss fiasításra felhasználni s a télire szolgáló felesleget befedelezni.

A vizsgálat befejezése után azután, sürgős ok nélkül — a fészket többé ne bolygassuk s egyebet a kaptárokon már ne csináljunk, mint ezeket a hideg beálltával gondosan betakarni, a méz-ürt, s ajtó- és ablakközet pedig jó meleg tartó szénával vagy mohával telerakni.

Végül igen czélszerű, ha a megvizsgált vizsgálat eredményét, nevezetesen az anya minőségét, a család erősségét, a talált fiasítást s a mézkészletet — egy erre szolgáló könyvben feljegyezzük.

U. V.

Mi akadályozza a méhészet terjedését.

A méhtenyésztésnek tudvalevőleg van eszményi — ideális — és anyagi — materialis — haszna. Ideális haszna ama körülményben rejlik, hogy a méhészt a szépre, jóra, valamint a természet kedvelésére serkenti, szívet és jellemét nemesíti, materialis haszna pedig ama csengő pénzdarabok, melyeket a méhész az eladott mézért, viaszért, esetleg rajokért kap. Ezen kétféle haszonhajtó természete miatt nagyon megérdemelné a méhészkedés, ha különösen kiscgazdáink között mentől jobban terjedne.

Általánosan ismert tény, hogy hazánk gazdasági viszonyai nem a legkedvezőbbek és nem kedvezőek leginkább a kis ember-

nél. Mezőgazdasággal foglalkozó kis- és nagygazdáink minden módot kénytelenek megragadni és használatba venni, a melytől anyagi helyzetüknek javulását remélhetik. Kifejezve észlelhetjük ezt abban, hogy a mezőgazda mint őstermelő nemcsak a növényvilág felhasználására szorítkozik, hanem e mellett állattenyésztéssel is foglalkozik, sőt kénytelen vele — mint a mezőgazdaság egyik fő mellékfaktoraival — foglalkozni. Az állattenyésztés mind maig kevésre becsült egyik ágát a méhtenyésztés képezi, mely pedig intenzívebben művelve, nem kis mértékben járulna gazdáink helyzetének javításához. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden gazda tartson nagy méhállományt is, nem! de azt már lehetne kívánni, hogy a kiscgazda lovai, tehenei, disznói, juhái, libái és egyéb baromfia mellett tartson legalább is 10—15 méhcsaládot is, mert ha ezt nem teszi — pedig ritkán teszi — akkor az állatvilág által nyújtott nagyfontosságú előnyök egy nagy és számottevő részéről saját kárára lemondott. A mezőgazdának egyedül a liba, pulyka, tyuk, kacsza és galamb tenyésztésből számottevő haszna nem lesz, de ezek tenyésztése épen úgy mint a méhek tenyésztése is alkalmas arra, hogy jövedelmét szaporítsa. Ezért is — de mivel a méhek kellő kezelés mellett a gazdától semmiféle takarmányt nem igényelnek, hanem eleségüket maguk keresik, a gazdától csak meleg lakást és egy kis félre eső zugot kérnek — a méhtenyésztést — még pedig a kaptárokban való méhtenyésztést a mezőgazdáinkra nézve feltétlenül szükségesnek tartom, de nemcsak gazdáink üzzék a méhészkedést, hanem óhajtandó, hogy ezt mindenki — bármily rendű és rangu legyen is — ha csak a hozzávaló érzéke megvan, saját családja számára üzze. Nem kételkedem, hogy a méhtenyésztés általam csak nagy vonásokban vázolt előnyeit és fontosságát — mindenki ismeri és hogy minden erre hivatott tényező a méhtenyésztet terjeszti is.

És vajlon terjed-e a méhtenyésztés kiscgazdáink között? Ki mer erre határozott igennel felelni? Sok községet láttam, a hol a méhészkedésre minden feltétel megvolt és sem a községben, sem környékén egyetlen méhcsalád még parasztkasban sem volt található, pedig a községlakókra bizony nagyon is ráfért volna egy kis mellékjövedelem. Kérdezősködtem itt is, ott is, hogy mi az oka, hogy gazdáink közül oly kevesen foglalkoznak kaptáros méhész-

kedéssel. Válaszul leginkább azt kaptam: »Nem érkezem rá!« És ezen felelet nem is oly alap nélküli, mint ezt az ember első olvasás után és beható gondolkodás nélkül hinné. Mert tényleg igaz, hogy gazdáink a mozgó kaptárokkal való méhészkedésre — a jelenleg elterjedt kaptárokkal — nem érnek rá, mivel ezen — mondjuk egyleti álló, fekvő stb. kaptárok éppen olyan időben kívánják a méhészkedő beavatkozását a midőn ideje a lóhere és szénakaszálnál van lefoglalva. Hogy a here- és szénakaszás, valamint az aratás a gazda főfoglalkozását képezi, azt mindenki beláthatja, valamint azt is, hogy ezen teendőit a méhtenyésztés kedvéért, mely ugy is csak mellékfoglalkozást képez, nem hagyhatja abba. Tehát a méhek magukra hagyatnak s hogy ilyen magára hagyott méhes milyen képet nyújt, azt minden méhész elképzelheti; de azért a gazdát gáncsolni igazságtalanság volna.

Nézetem szerint nem lehetlenség a méhészetet mezőgazdáink között sikerrel terjeszteni s velük a méhek tenyésztését megkedveltetni de úgy, hogy mezőgazdáinknak ebből tényleg mellékjövedelme is legyen. Ezt elérhetjük olyképen, hogy mezőgazdáinkkal nem csak a méhtenyésztést megismertetjük, hanem alkalmas vándortanítók útján egyuttal meg is tanítjuk arra, hogy a nemzetgazdaság ezen ágát főfoglalkozásuk *mellett* miképen üzhetik sikerrel. Különösen kellene a méhészkedéssel foglalkozni hajlandó mezőgazdáinkat arra figyelmeztetni, hogy a méhészetet sok időt rabló s alapos méhészeti ismereteket feltételező kaptárookban ne üzzék, sem új kaptárok feltalálására, a mire pedig minden kezdő értelmesebb méhész olyan nagyon hajlandó — ne törekedjenek. Azt mondtam, hogy figyelmeztetni kellene a méhészkedéssel foglalkozni óhajtókat, hogy sok időt rabló és alapos méhészeti ismereteket feltételező kaptárookban ne méhészkedjenek, Valjon melyek ezek a kaptárok kérdezhetné a tisztelt olvasó. Hogy ezeket mind felsoroljam, erre itt elegendő helylyel nem rendelkezem és ha talán az ebben a pillanatban létezőket mind felsoroltam volna, bizonyos, hogy a mikor tisztelt olvasóink ezen sorokat olvassák ismét néhány új kaptár táialódott fel s így a felsorolás nem lenne teljes. A kérdésre általánosan csak azt felelhetem, hogy *alkalmatlan mindazon kaptár, melynek fenék és tető deszkája egymástól elválhatatlanul van összekötve.*

Ebből látható, hogy csakis azok a kaptárok alkalmasak arra, hogy velök a mezőgazda is méhészkedjék, a melyek tető- és fenékdeszkája mozogható, melyek a szükséghez képest kisebbithek vagy nagyobbíthatók és melyek lehetővé teszik, hogy a mezőgazda, elhalaszthatatlan egyéb teendőit, a méhek, illetve ezek mézhozamának megkárosítása nélkül - akadálytalanul eivégezhesse s melyek a kezelést a minimumra szorítják, Ilyen kaptárok a *Christ rendszerű rakkaptárok*, a melyek teljesen alkalmasok arra, hogy benők olyan is méhészkedjék, a ki nagyon sok időt a méheknek nem szentelhet.

Melyek azok az előnyök, a melyek a rakkaptárt fentirt célra alkalmassá tesvik, ezt kérdezheti a tisztelt olvasó. Megmondom. De mielőtt ezt megtenném, röviden le fogom írni ezen rakkaptár külalakját és berendezését. Mint a neve is mutatja, a rakkaptár több, — leggyakrabban 3 — egymás fölébe rakható egyenlő nagyságu fiókból áll. A fiókokat legczélszerűbb az egyesületi félkeretnek megfelelően úgy előállítani, hogy egy egy fiókban 11—11 darab félkeret elférjen. A fiókok 3 $\frac{1}{2}$ cm. vastag deszkából készülnek; belső szélességük 25 $\frac{1}{2}$ cm, hosszuk 38 $\frac{1}{2}$ cm, magasságuk 19 cm. Az első és hátsó fal a keretek befogadása czéljából $\frac{1}{2}$ cm, magas horonnyal van ellátva; ezenkívül minden fiók a belső tér tetszésszerű szabályozhatása végett 1—1 darab pontosan járó választó deszkával is felszerelendő. A röplyuk a fenékdeszkán van. Fedőül, egy a fiókokra illő szalmával bélelt alacsony ládika szolgál, A keretek felülről kezeltetnek.

Előnyei ezen kaptárnak: 1. könnyen benépesíthető; ha rajt kell benne elhelyezni, a mennyiben két fiókot részint mű-, részint kiépített léppel ellátott 11 - 11 kerettel ellátunk, ezek fölé egy üres harmadik fiókot teszünk s ebbe bele ütjük a rajt s az egészet befedve reggelig hagyjuk, a mikor aztán a felesleges felső fiók elvehető.

2 A családok benne szépen és jól fejlődnek, mivel sem ajtóval. sem ablakkal nem bírván, a folytonos utánnézésből származó háborgatásnak nincsenek kitéve s így háborítatlanul dolgoznak.

3. A kaptár nagyobbítása könnyű s általa a méhek nem háboríttatnak, mivel a méhés, ha a fenékdeszka hátsó léczének kivétele után azt látná, hogy a család a fenékdeszkat már sűrűn

ellepi, a két fiók *alá* teendő harmadik, majd esetleg negyedik és ötödik fiókot müléppel ellátott keretekkel felszereli s ha ez megvan a harmadik fiókot a két meglévő *alá* helyezi, ha aztán észre veszi, hogy a méhek ismét annyira fejlődtek, hogy a három fiók daczára a fenékeszkát újból sűrűn fedik, ezen esetben a negyedik fiókot is *alá* helyezheti

4. Könnyü a mézelvétel; a méhek ugyanis, ha ebben valamely külső körülmény által nem gátoltatnak *mindig* felülről lefele fejlődnek, s a mézet mindig fejük fölött helyezik el, ősszel tehát a felső tehát 3. és 4. fiókban fogjuk a mézfelesleget találni, a honnan azt egy emeléssel elvehetjük.

5. Könnyü a rajzást meggátolni. Azt tudjuk, hogy a rajzást legtöbbször a lakás szűk volta idézi elő; ha tehát idejekorán, tehát olyan időben, mikor a rajzási ösztön a méhekben még nem ébredt fel, a lakás müléppel felszerelt fiókok aláhelyezésével nagyobbítjuk — bővítjük — akkor a rajzást biztosan megakadályoztuk s

6. egyuttal az építmény megújításáról is gondoskodtunk;

7. nagy előny, hogy ezen kaptárnál a felső mézes fiók elvétele folytán minden lép a méhész szeme elé kerül s hogy a hibás vagy másképen alkalmatlan lépeket könnyü szerrel lehet kicserélni.

8. Gyermejjáték a múraj készítés, a mennyiben ez egyszerűen a fiókok szétoosztása utján történik, csak arra kell ügyelni, hogy a szétoosztott fiókok mindegyikében legyen 1—1 friss petézéssel ellátott keret. Hogy az anya melyik fiókban van az mindegy, mivel az anyátlannak a friss petézésű kerettel módot nyújtottunk, hogy magának új anyát neveljen.

9. Nagy előnye hogy mézhiányban szenvedő családokat mézes keretekkel felszerelt fiók fölé helyezésével könnyen felsegíthetünk.

10. Szembe szökő az előnye az egyesítésnél, a mennyiben az egyesítendő családok közül a silányabb anyát eltávolítjuk, s a fiókokat egy sodronyháló közzéjük helyezése után egymásra rakjuk s 24 órán át hagyjuk; a 24 óra letelte után a választó sodronyhálót elvesszük s az egyesítés megtörtént.

11. Könnyü a tavaszi átvizsgálás, a mennyiben a fenékeszkáról a fiókokat leemelve, a fenékeszkán levő hulladékból mindazt megtudhatjuk, a mit nekünk a családról tudnunk kell; ha az anyát holtan leljük, tudjuk, hogy a család árva, ha ellenben a

fenékeszkán kiszakított nymphákat észlelünk, akkor biztosak lehetünk arról, hogy a család rendben van, a törmelékből azt is megtudjuk, hogy nem szenved-e a család vízhiányban s hogy van-e elegendő elesége. sőt még a család erősségére vonatkozólag is nyerünk biztos utbaigazítást, a nélkül, hogy a család szentélyét, a fészket a legcsekélyebben is megbontottuk volna.

12. Nem kell keretbak, s nem kell a fészket megbontani.

13. Nem izgatjuk úgy fel méheinket, mint az eddigi kezelésnél, melynél ha a költőtér 8-ik keretét meg akartuk nézni, 7 keretet kellett előbb kivenni, a keretbakra tenni s ismét visszarakni, a mi által igen sok értékes anya elpusztult, sok felesleges munkát okoztunk a mékeknek s magunknak igen gyakran szurásokat szerezünk.

14. Nem megvetendő előnye ezen rakkaptárnak az, hogy ha egyes fiókok megrongálódtak volna, ezek új fiókok beállításával igen könnyen pótolhatók, nem úgy az eddigi hátultöltő kaptárok-nál, melyeknek javítása igen körülményes eljárást igényel.

15. Nem utolsó előnye az is, hogy a fiókokban másodrajokat helyezhetjük el, ill. teletölthetjük át, melyeknek termékeny anyjait alkalomadtán és szükség esetén hibás anyák kicserélésére, ill. árva családok meganyasítására kasználhatunk.

Az előnyök felsorolását még folytatni lehetne, de azt hiszem, hogy a tisztelt olvasó a felsorolt néhány előnyből is azt a benyomást nyerte, hogy a rakkaptár a méhtenyésztés minél szélesebb körben való terjesztésére alkalmas.

De nemcsak kiscgazdáinknak ajánlható a rakkaptár, hanem a hivatásos méhészeknek is, mivel kezelésének könnyüisége abba a helyzetbe hozza az utóbbit, hogv segédmunkaerő alkalmazása nélkül kétszer annyi családot elkezelhet, mint ezt az eddigi «hátultöltő» kaptárokkal tehette,

Nem áztatom magamat, hogy ezen soraim, az eddigi alkalmatlan kaptároknak a használatból való rögtöni kivonását fogják eredményezni, avagy hogy a méhtenyésztés a nép között azonnal rohamosan fog elterjedni; dehogy is, hiszen ez nem is lehetett célom; csak épen rá akartam mutatni, hogy miért nem terjed a méhtenyésztés olyan módon, ahogyan ezt népünk érdekében óhaj-tani kellene, Ha elértem azt, hogy a mérvadó körök figyelmét a

rakkaptárra és annak előnyeire tereltem, akkor meg vagyok elégedve s hiszem, hogy méhtenyésztésünk nem sokára más egészségesebb irányban fog hatalmasan fejlődni. Ehhez pedig első sorban is kívánatos, hogy az állami méhészeti vándortanítók né legyenek a méhfejlődés helyes alapján nvugvó rakkaptárral szemben elfogultak.

U. V.

A méhek a vadonban.

Gyakran megesik, hogy valamely raj vagy más méhcsalád hűtlen lesz kaptárához és tulajdonásához s a vadonba távozik. Igen, raj, ha tulajdonosa a rajzást észre nem veszi, vagy ha észre veszi is, de a maga idejében be nem fogja. Elmegy az ily raj a megszállott helyről azon napon vagy a következő napon. Elmegy új kaptarából vagy kassából, ha az hozzá képest felette nagy vagy tisztátalan. Elmegy, ha más családdal egyesítettvén, azzal meg egyezni nem tud. Elmegy egyenesen a rajzó anyakassból is meg sem szállva s vissza sem nézve. Elmegy szűkidőben, vagy ha vagyontól teljesen megfosztatva tétetik vissza már üres kaptárába — mint éhraj.

Látni a mikor megy, bár sajnáljuk, mert veszteség. még is meglepő szép. Kellemes időben, a mely útrakeelési kedvét növeli, szokatlan élénk zümmögéssel, sebes gomolygással száll mind fölebb-fölebb bizonyos magasságig, míg egy-két fa tetejének körül röpkedése után útja határozott irányt vesz. Láttam többször. Láttam legelől menni vezérként az anyát ügögleges testtartással s utána V alakban gyors gomolygással haladni a rajt. Kevés távolságra lehet kísérni ugyan, de végre kénytelenek vagyunk elmaradni s a rajt szem elől elveszíteni. Ha megindult, visszatartani nehéz dolog; fűtyülés, sípolás stb, keveset használnak. Többet használna a vízzel való fecskendezés, ha az olyankor kezünk ügyében állana, s ez is úgy, ha az anyát találnók vele. Az anya különben nem mindig megy elől, sőt némelyek állítása szerint vitetik is, ha a repülésre gyöngö. Igaz-e ez? Tapasztalatom alapján nem állithatom, de már több szemtanutól hallottam, hogy menekülő rajban összeverődött, sebesen forogva haladó méhcsomót látott, mely ha igaz, úgy kell lenni, hogy abban a repülésre gyöngö anya vitetett.

Mondják azt is, hogy az eltávozni akaró méhcsalád lakás

keresés céljából előre kiküldött méhei által már feltalált és kijelölt lakásba megy egyenesen. Megtörténhetik, de ritkán. Hanem az már gyakrabban történt, hogy mezei fákon s erdők szélén is megszállott s megtalálók által visszahozatott. Tőlem távozott rajt is hoztak vissza ekkép mezei munkások a községbe. Bolyong bizony a vadonba távozott méhcsalád akárhányszor határozatlan irányban fáról-fára s néha a záporosó semmisíti meg. Azt nem tagadom azonban, hogy lakást kereső méhek sokszor még a raj kijövele előtt is szerepelnek. Csak azt nem értem, hogy a méhceskben rajfogásra néha nagy számmal készen álló üres kasokba s kaptárakba miért nem költözik bele a raj, legalább miért oly ritkán, holott azok oly közel és jó kézügyben állanak?! Hát úgy látszik, hogy a méh is szabadba és szabadság után vágyik. Pedig a szabadban való lakásfoglalás dolgában nem nagyon válogatos. Irva van a bibliában, hogy hajdan a Sámson által megölt oroszlán hullott testrészebe is raj foglalt lakást, s bizony láttam oly oduba is bevonulni, melynek több nyílása is volt. — nó igaz, pár nap mulva ott is hagyta. Láttam, hogy találtak éjszakra hajló sötétes erdő helyen ugyancsak éjszakra nyíló faoduban is igen gazdag családot. Találtam magam is oly oduban, a mely a kijáró nyílástól lefelé irányult a fa gyökeréig s a méz is oda lent volt. Olyat is, a mely, bár az odu nyílása vagy mondjuk menőke az odu közepén volt s így azon fölül is építközhetett volna, mégis a menőkétől lefelé, a menőkénél levő egy mókusfészkek alsó ágaira épített, a hol már a méz természetes módon és helyen, az építmény felső részén, a menőkétől ellenkező oldalon — tehát belől — volt. Láttam azt is, hogy igen nagy, tágas és magas odunak a menőkén felül eső egyik szögletében építettek a méhek. Találtam egy nagy tölgyfának oldalán kiálló bogjában — vízszintesen álló oduban, természetesen függőlegesen álló rövid lépekkel, ahol a méz leghátul igen jó helyen volt. Ilyen egymás fölött álló s egy szűk torok által egybefüggő kettős kamarával bíró odúban, a hol a felső kamrában, a melyre csak a véletlen vezetett rá, igen sok és finom méz találtatott. Sziklában és földben sohasem láttam rajt s hogy itt közelben talált volna valaki azt sem hallottam, meglehet azért, mert vidékünkön az erdő s abban az odvas fa bőviben van.

Itt sokan szokták a méheket a vadonban keresni s az igen

kedves foglalkozásnak tartatik, ép úgy mint a vadászat, s bár fáradsággal jár, de néha haszonnal is. A méhvadászat ideje auguszt. hó közepén tul, a midőn a méz a virágokban megfogyván vagyis a virág a természetben, a méhek készséggel mennek a csalétekre. Tiszta, fris rajméz ez, melyet alkalmas helyen csuporban vagy más ily edényben egy felütött ágas fára akasztanak s melléje korhadt fából füstöt gerjesztenek. A méheknek a virágról megégetés céljából való befogdosására csövet vagy bármi ehhez hasonló henger alaku eszközt használnak, melynek mig egyik vége nyitva hagyatik, a másik végét szitadarabbal kötik be. A szitát kívülről megmézelik s a nyitott végen a virágról befogott méh, ha a nyitott vég elzáratik, a szítás véghez megy s a mézet megérezvén eszik; ha jóllakott s a csupor mellett kibocsáttatik, a csuprot körülrepes; s hogy reá visszatálhasson, magának a helyet jól megjegyzi. Az így megégetett méh a mézes edényhez -- a füst által is vezetettve -- annál könnyebben visszatál, annál hamarább és annál többet magával, minél közelebb van a tanyája. Ha a méhvadász tapasztalja, hogv már elégséges mennyiségű méh jár vissza a mézre, azon irányban, a honnan a méhek visszajárnak, egy néhány befogott méhvel, a csuporral és a füsttel egy-egy darabkát odább megy s ha a méhek ide is megszoktak, a mi pedig könnyen megy, ismét odább megy mindaddig, a mig vagy a vadonban levő méhek tanyájához érkezik vagy azt tapasztalja, hogy a visszajáró méhek valamely községbeli méhek. Utóbbi esetben máshelyt keres a leirt módon szerencsét. Gyakorlott méhvadász könnyen boldogul, sőt e módszer nélkül is gyakran akad méhes fára.

Tagadhatatlanul jobb és könnyebb dolog otthon tartani jól ápolt méheket s ezek keresményéből elégiteni ki a mézszomjat. Hanem azért némelynek gyönyörüséget szerez, ha a vadonban talált méhet zsákmányolhatja ki. Ilyen munkára ketten-hárman üres kassal, fejszével, megfelelő edénynyel, kötéllel, füstölővel, lajtorjával -- a mit az erdőn vágott »Csákyás« fa is helyettesíthet -- felszerelve szoktak menni. Némelykor levágják az egész fát, de többször fel kell hatolni az odához és kivágni. Az első néhány fejszecsapásra haraggal támadnak a kitoluló méhek, de az oduba bocsátott kevés füst azonnal maguk megadására bírja őket. Cél-szerű az odut az építmény hosszában egyik oldalról egészen kivágni,

hogy a lépek ez oldalon eső része meztelenül álljanak. A méhek a hosszas kopogtatásra a lépekről igen gyakran az odu valamely védett szögletébe vonulnak az anyával együtt, a mely igen ovatos levén, első szokott lenni a menekülők közt. Ha a méhekre nincs szükségünk, azonnal kiszedjük az építményt, — de ha a méheket is lefogni s hazavinni akarjuk, várunk, a míg összegyűlnek; — mert csendesen hagyva a lépekre visszagyűlnek és pedig inkább a lépek méztelen alsó és fiasításos részére, a hová egy kis füsttel és ágacs-kával a mézes lépeken levőket is igyekezünk lehajtani s ha legyűltek, a lépekkel együtt a méz kezdeténél levagdadjuk s az üres kasba belerakjuk, az anyát biztonságból lehetőleg zár alá helyezve. Némely úgy is szokta kifogni a méheket, hogy az odu csupjánál is lyukat vág s a kast a fölé helyezve, alulról való füstöléssel igyekszik a felső lyukon a kasba hajtani. Hosszas, nehézkes s néha még is eredménytelen munka, már csak azért is, mert az odunak több oly rejtéke lehet, a honnan a méhek semmikép sem akarnak kijöni. Ha a méhek kifogattak, következik a szüret. A gyönyörű mézes lépeket kellő ovatossággal kiszedegetve, edénybe rakjuk, mely kötélén függ, ha az odu a földről fel nem érhető magasságban van. Ah! mily kedves, izletes méz!... Csorog, csepeg bizony abból a fára is, de megtörténik, hogy erre más erdei méhek kapnak s már e nyomon is tovább folytatható a méhivadást.

K.

Végzés a győrszigeti czukorka gyárosok ügyében.

Kedvelt lapunk legutóbbi számában megjelent cikkemben megemlékeztem az itteni czukorka gyárosok üzelmeiről, ugyancsak jeleztem annak idején, hogy a majdan hozandó végzést közzé teszem, tekintetes szerkesztő ur engedelmével, hogy ezzel némi szolgálatot tegyek mindazon t. méhésztársaimnak, a kik oly vidéken laknak, a hol hasonló gyárak vannak; miután a végzés kezeim közt van, im teljesitem.

Győrsziget, 1904 julius hó 10.

Méhésztársi üdvözlettel:

Ifj Páder Ferencz.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 9430. VII 1904, Tósziget és csilizközi járás főszolgabírói hivatalának

Győrött.

Haás István és társai győrszigeti és pinyédi méhészeknek közvetlenül a földmivélsügyi minister urhoz benyújtott és onnan hozzám juttatott /- alatt mellékleteivel együtt ide csatolt folya modványából, valamint az ennek következtében a nevezett minister ur által meghallgatott méhészeti fő felügyelő jelentéséből arról győ- ződtem meg, hogy Schmidl H. János és Árpás testvérek czukor- gyárosok daczára min. 7907/98. és 8441/99. sz. rendeleteink illetve határozataink ellen a czukorkák készítéséhez felhasználandó sziru- pot és más egyéb folyékony édes anyagokat panaszosok érdekei- nek rovására a szabad ég alatt nyílt helyen tartják.

Felhivom ennélfogva czimet, hogy figyelmeztesse nevezett gyárosokat ezen eljárásuk következményeire és ha záros határidő alatt az idézett határozatoknak nem tesznek eleget, tegye ellenük a kihágási ellárást az 1884. évi XVII. t.-cz. 158 § c) pontja alap ján haladéktalanul folyamatba, miről egyidejüleg fentnevezett pana- szosok is értesítendők lesznek

Budapest, 1904 márczius hó 14-én.

A miniszter megbizásából: olvashatatlan aláírás
miniszt. tanácsos.

BCU Cluj / Central University Library
2815/1904.

Másolátban Schmidl H. János és Árpás testvérek czukor- gyárosoknak, győrszigeti lakosoknak szigorú alkalmazkodás végett kiadom azzal, hogy amennyiben ezen rendeletem vétele utáni 15 nap mulva ellenök hasonló panasz vagy feljelentés tétetnék, úgy az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-ába ütköző, úgy 1884. évi XVII. t.-cz. 158. §. c) pontjába ütköző kihágások miatt az eljárást hala- déktalanul folyamatba tenni, s annak során őket szigoruan bün tetni fogom.

Erről az ellenőrzés hathatos gyakorlása végett Győrsziget nagyközség előljárósága, úgy ifj. Páder G. Ferencz, Peitl Géza, Milanes Árpád, Hatos Pál, Nemesszeghy Árpád, Haás István, Bauer F, Rezső, Révhegyi István, Lang József, Erhardt Imre, Németh József, Mészáros Vilmos és Neuvirt Lajos panaszosok érte- sitendők.

Győrött, 1904 márczius hó 28-án.

(P. H.)

Stelczer, s. k.
szolgabíró.

Méhészeti előadások.

A méhészeti vándortanítók folyó évi augusztus hónapban az alábbi megnevezett napokon és helyeken tartják előadásukat.

1. **Imrey Ferencz** első kerületi napidíjas méhészeti vándortanító. Székhelye Rákocscsaba. 2-án Budakalászon, 4-én Csobánkán, 5-én Pilisvörösváron, 6-án Pilis-Szántón, 7-én Pilis-Szent-Kereszten, 8-án Piliscsabán. 9-én Tinyén, 10-én Perbálon, 11-én Tökön, 12-én Zsámbékon. 13—14-én Bián, 15—16-án Czeglédén, 17-én Czeglédberczelen, 18-án Irsán, 19-én Monoron.

2. **Abaffy József** második kerületi méhészeti vándortanító, székhelye Pápa. 8-án Mohácson, 9-én Lancsukon, 10-én Husságyon, 11-én Martonfán, 12-én Hosszúhetényen, 13-án Magyar-Egységen, 14-én Dombóváron, 15-én Attalán, 22-én Rátóton, 23-án Csákányon, 24-én Német-Szent-Gróton, 25-én Szent-Eleken, 26-án Komjáton, 27-én Borostyánkőn, 28-án Vörösváron, 29-én Csajtán.

3. **Valló János** harmadik kerületi, székhelye Pozsonyligetfalu. E hónapban nem tart előadásokat, szabadságon van.

4. **Rózsa János** negyedik kerületi, székhelye Sárospatak. A hegyvidéki kirendeltség megyéiben működik.

5. **Forgách Lajos** ötödik kerületi, székhelye Arad. 11-én Apateleken, 12-én Borsossebesen, 13-án Nagyhalmágyon, 16-án Gyulán, 17-én Medgyesházán, 18-án Magyarbányegyesen, 19-én Ref-Kovácsházán, 22-én Vésztőn, 23-án Bucsatelepen, 24-én Püspökladányon, 25-én Sarmaságon

6. **Tóth János** hatodik kerületi, székhelye Nagyenyed. 9-én Tövisen, 10-én Vajasdon, 11-én Maros-Szent-Imrén, 12-én Borbándon, 13-án Kisfaludon, 16-án Zalatnán, 18-án Abrudbányán, 19-én Kerpenyesen, 21-én Bucsdesen, 22-én Kristyóron, 23-án Czebén, 24-én Brádon, 25-én Valisován, 26-án Farmadián, 27-én Berekszőn.

7. **Nagy János** hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár. 3-án délelőtt Köpeczen, délután Nagybaczonban, 4-én délelőtt Miklósvár, délután Nyárospatakon, 5-én Árkoson, 6-án Nyénben, 7-én délelőtt Lisznyón, délután Angyaloson, 8-án délelőtt Kisborosnyón, délután Feldobolyban, 9-én délelőtt Pákén, délután Tamásfalván, 10-én délelőtt Zabolán, délután Szentkatolnán, 11-én Kézdivásárhelyt az árvaháznál, 12-én Sósmezőn.

8. **Kiszely Ede** nyolczadik kerületi, székhelye Temesvár. 5-én Buziáson, 6-án Kepeden, 8-án Szinérszegen, 9-én Utvinon, 10-én Charlottenburgon, 12-én Csákováron a földmives-iskolánál, 13-án Gyéren, 15-én Kisbecskereken, 16-án Billédn, 17-én Lovrinon, 18-én Nagy-Őszön, 19-én Nagyszentmiklóson.

Budapesten, 1904 július hó 23-án

Kovács Antal, méh felügyelő,

Irodalom

A baromfi járványok rendkívül nagy károkat okoznak minden gazdának anélkül, hogy ezek ellen védekezni tudna. Ugy a védekezést mint a gyógykezelés módját szakszerűen tárgyalja Parthay Gézának »Szárnyasaink« című lapja, mely nemcsak az egyedüli magyar nyelvű szaklap, hanem e mellett nagy tudással és valódi lelkesedéssel foglalkozik a baromfi tenyésztés valamennyi ágával. Mutatvány számokat szivesen küld a kiadóhivatal Budapesten, Rottebiller-utca 30. sz.

Különfélék.

Uj füstölő szer. A »Gleanings«-ben de Beer füstölő szernek a banána növény száraz leveleit ajánlja, melytől állítólag a legdühösebb méhek is menten megszelidülnek.

A nők és gyermekek is beoktatandók a méhészeti teendőkre. A »Praktischen Wegweiser« azt írja, hogy sok méhészt méhésének fejlesztésétől azon gondolat riasztja vissza, hogy a méhese esetleges halála esetén, szakértő kezelő hiányában tönkre megy vagy potom áron eladatik. És ebben igaza is van, mert ha az özvegy vagy más erre alkalmas családtag a méhekkel bálni nem tud, kénytelen a méheket vagy potom áron eladni, vagy pedig tönkre menni hagyni. Hogy a nagy gonddal és kiadással megalkotott méhest ez a sors ne érje, azt ajánlja nevezett újság, hogy a méhész oktassa be nejét és gyermekeit is mindarra, a mi egy méhes okszerű kezeléséhez szükséges. Részünkről is melegen pártoljuk ezt a jó tanácsot.

A méz köszvény ellen igen hatásos szernek bizonyult. Ha a beteg testrésze a mézet kenőcs alakjában rákenjük, a fájdalom már $\frac{1}{2}$ óra múlva enyhül s a daganat lassan-lassan apad úgy, hogy a beteg néhány nap múlva tagjait ismét használhatja. Visszaesés esetén a mézkenőcs alkalmazása azonnali enyhülést, majd gyógyulást hoz. A szernek egyszerű volta megérdemli a kísérletet.

Oldószerül a mult számban közölt 80 filléres műléppréshez Jeannin a »L'Apiculteur«-ben azt ajánlja, hogy a gipszből készült műlépprészt a használatba vétel előtt legalább 3 órán vízbe áztassuk, az áztatás után a présre ráöntjük a kellő mennyiségű folyékony viaszt, a prészt csukjuk, egy pillanatig várunk s készen van az első műlép, mely a gipszről könnyen leválik. A második s minden következő öntés előtt aztán a műlépprés mézes vízbe mártott szivacsoscsal megnedvesítendő. Jeannin azt állítja, hogy ily módon óránként 50 műlépet tud előállítani.

Ártalmas méhkenyér a »L'Apiculteur« 1904. évi 2-ik számában A. H. azt állította, hogy az althea officinalis (Mályva, Malve) virágpóra a fiasításra nézve ártalmas. Jules Perin ugyanazon folyóirat júliusi számában megczáfolja A. H. állítását.

Szerkesztői üzenetek.

K. D. Évlak. Czikke megjelent; köszönet.

P. F. Györsziget. Jövőben csak olyan cikkeket sziveskedjék küldeni, melyek más lapban még nem jelentek meg.

V. J. Sárköz. Folyékonynak maradt mult évi pergetett méze, azért, mert meg nem cukrosodott — értékéből mit sem veszített.

Cs. S. Battonya. A Preusz-féle «Veranda» ról több a kedveztlen, mint a kedvező ítélet. A magunk részéről nem is vagyunk annak barátai, hogy a méhek tavaszkor elzárassanak.

Sz. J. Szeghalom. A pergetett mézből felszálló viasztörmelekek és egyéb tisztátalanságok gondosan lefőlezendők, mivel ha ezt nem tenné, méze könnyen megsavanyodlatik.

Tartalom: Egyesületi élet. — Augusztus havi teendők a méhesben. — Mi akadályozza a méhészet terjedését — A méhek a vadonban — Végzés a a győrszigeti czukorka gvárosok ügyében. *Iff. Páder Forenca.* — Méhészeti előadások. — Irodalom. — Különlélek. — Szerkesztői üzenetek.

Apró hirdetések.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézsűrű, méztartó bádogokat, mindennemű méhészeti eszközöket rak-táron tartok s a legjutányosabb áron készítek, ugyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is. 4—9

Sajler Géza, bádogos
Kolozsvár, Mátyás-király-u. 2. sz.

Két darab **kettős Mayer-féle kaptár**
— igen jó állapotban — **olcsón eladó.**
Bővebbet a szerkesztőségtől.

600 kgr. méz kgr.-onként
egy korona,
5 kgr. utánvétellel bérmentve 7 koro-
náért és 100 méhcshaládot elad :
Pinkert József tanító
2—6 **Bégaszentgyörgyön.**

Még mintegy 38 métermázsa szép tarlóvirág-méz eladó a „Széttelkintő Méhész” szerkesztőség sajtényi méhtelepén. Ára métermázsanként 50 frt. 5 klg.-os postadoboz 3 frt 20 kr. Nagyban rendelésnél a méz 1/2 métermázsa új bádogszállító-edényben szállítatik
— A méz tisztaságáért jótállást vállal a szerkesztőség —

Raj eladás!

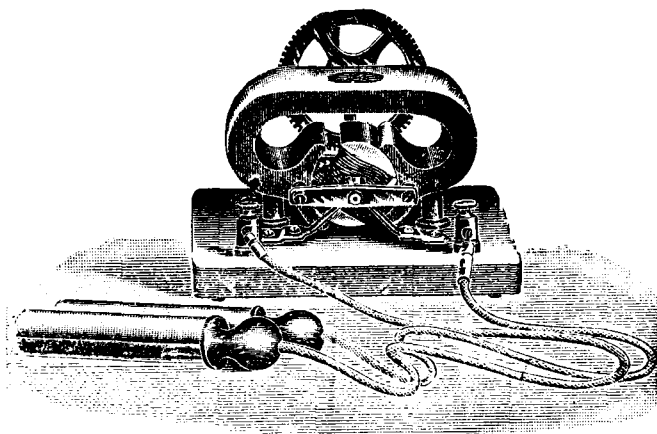
A híres bánáti és olasz méh keresztezéséből származó rajokat termékeny anyákkal szállit a «Széttelkintő Méhész» szerkesztősége, Sajtény, szállítóroda és mézzel együtt 4 forintért. A rajok 1 kilogramm tiszta méhsulyuk (mintegy 10.000). o o o o o o o o o o o o o o o o

**Az élet megújítása és meghosszabbítása az eredeti
amerikai „ELEKTROPHOR“-ral.**

Villamos orvosi gyógyító-készülék magánhasználatra!

Villamosság az élet!!!

A szenvedő, gyengélkedő és gyenge szervezetű emberiség figyelmét felhívom arra, hogy ezt a villamos készüléket használja, mert az **Elektrophor erősíti az idegeinket, megújítja a vérünket, élesíti az eszünket és az érzeinket, a vér keringésének és idegrendszerünknek szabályos működését biztosítja és megóv bennünket minden betegségtől.**

BOURG dr. tanár, a párisi egyetem orvosi fakultásának tagja, az »Elektrophor«-ról a következőképen nyilatkozott: »Nemcsak köszvényt, reumát, grcsöket, idegességet és asthmát gyógyítottak, vagy legalább is enyhítettek ezer meg ezer olyan esetben Elektrophorral, a melyben az orvosok tudománya csődöt mondott, hanem idegbetegségek, fejtájás, kólika, fülzugás, álmatlanság és hipochondrikus állapotban levőknél, de különösen székrekedésben és aranyérben szenvedők baja ellen alkalmazva, egynéhány nap mulva, **de sok esetben néhány óra mulva is csodálatos enyhülést észleltek.** Fájdalmas női betegségeken szenvedők majdnem biztos enyhülést és gyógyulást nyernek. Aldott állapotban levő nők is sikerrel alkalmazhatják.

Nem romlik!

Egy teljes kis készülék ára:

10 korona.

Gyenge szervezetűek részére.

Örökké eltart!

Egy teljes nagy készülék ára:

20 korona.

Idült betegségek gyógyítására.

A pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett szállítja az »Elektrophor Co. Limited« képviselője:
5—6

Auffenberg József

BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám.